

**ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВІ
СТАТУТИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ**

264(4Укр)
3-14

ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВІ СТАТУТИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Станом на 15 березня 2018 року

Відповідає офіційному тексту

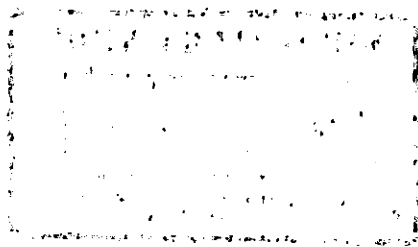

Харків
«Право»
2018

**ББК 68.4(4УКР)-324
3-12**

3-12 Загальновійськові статuti Збройних Сил України : станом на 15 березня 2018 року. – Харків : Право, 2018. – 412 с.

ISBN 978-966-937-398-4

ISBN 978-966-937-398-4

© Видавництво «Право», 2018

Текст цього видання відповідає офіційному тексту сайта Верховної Ради України, а також тексту, який опублікований в офіційних друкованих виданнях станом на 15 березня 2018 року.

У тексті використовуються такі скорочення:

ВВР – Відомості Верховної Ради України;

ГУ – Голос України.

Зміст

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СТАТУТ ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ».....	4
СТАТУТ ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	5
Вступ	5
Військова присяга	5
Зобов'язання іноземця та особи без громадянства.....	6
Бойовий Прапор військової частини	6
Загальні положення	6
ЧАСТИНА 1	
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ ТА ВІДНОСИНИ МІЖ НИМИ	8
Розділ 1. Обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців	8
Загальні положення	8
Загальні обов'язки військовослужбовців	8
Права військовослужбовців	9
Відповідальність військовослужбовців	11
Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням.....	11
Порядок віддання й виконання наказів	13
Відрекомендування командирам (начальникам) та особам, які прибули для інспектування (перевірки).....	14
Про військову ввічливість і поведінку військовослужбовців.....	16
Розділ 2. Загальні обов'язки командирів (начальників)	17
Розділ 3. Обов'язки посадових осіб, солдатів і матросів	21
Командир полку (корабля 1 і 2 рангу, окремого батальйону)	21
Начальник штабу полку (окремого батальйону)	24
Заступник командира полку (окремого батальйону)	26
Заступник командира полку (окремого батальйону) з виховної роботи	27
Заступник командира полку (окремого батальйону) з озброєння (інженерно-авіаційної служби) – начальник технічної частини	30
Заступник командира полку (окремого батальйону) з тилу	31
Начальник артилерії полку	33
Командир дивізіону – начальник протиповітряної оборони полку	34
Начальник служби полку	35
Начальник інженерної служби полку	37
Начальник служби радіаційного, хімічного, біологічного захисту – начальник служби екологічної безпеки полку	37

Начальник медичної служби полку	38
Помічник командира полку з фінансово-економічної роботи – начальник фінансової служби	40
Начальник фізичної підготовки і спорту полку	40
Начальник розвідки полку	41
Начальник зв'язку полку	41
Начальник служби метрології та стандартизації (метролог) полку	42
Начальник служби ракетно-артилерійського озброєння полку	42
Начальник бронетанкової служби полку	43
Начальник автомобільної служби полку	44
Начальник служби пально-мастильних матеріалів полку	45
Начальник продовольчої служби полку	45
Начальник речової служби полку	46
Помічник командира полку з правової роботи (юрисконсульт полку)	47
Командир батальйону (корабля 3 рангу)	48
Начальник штабу батальйону	50
Заступник командира батальйону	51
Заступник командира батальйону (корабля 3 рангу) з виховної роботи	51
Заступник командира батальйону з озброєння (технічної частини)	53
Командир роти (корабля 4 рангу)	55
Заступник командира роти	57
Заступник командира роти з виховної роботи	58
Заступник командира роти з озброєння (технічної частини, старший технік)	60
Командир взводу (групи, башти)	61
Старшина роти	62
Заступник командира взводу	64
Командир відділення	65
Обов'язки рядового (матроса)	66

ЧАСТИНА 2

ВНУТРІШНІЙ ПОРЯДОК	67
Загальні положення	67

Розділ 4. Розміщення військовослужбовців	68
Загальні положення	68
Утримання приміщень	73
Опалення приміщень	75
Провітрювання приміщень	75

Освітлення приміщень	76
Розміщення у населених пунктах	76
Пожежна безпека	77
Природокористування та охорона довкілля	79
Розділ 5. Розподіл часу і повсякденний порядок	80
Загальні положення	80
Підйом, ранковий огляд і вечірня перевірка	82
Навчальні заняття	83
Сніданок, обід і вечеря	84
Звільнення з розташування військової частини	85
Відряження, відправлення і прямування підрозділів (команд).....	86
Відвідування військовослужбовців	88
Приєм молодого поповнення	88
Розділ 6. Збереження і зміцнення здоров'я військовослужбовців	88
Загальні положення	88
Створення здорових умов служби і побуту військовослужбовців.....	89
Загартування і фізичний розвиток військовослужбовців	89
Санітарно-гігієнічні і протиепідемічні заходи	90
Лікувально-профілактичні заходи	91
Банно-пральне обслуговування.....	95
Розділ 7. Добовий наряд	96
Загальні положення	96
Черговий підрозділ	97
Наряд на роботи	98
Порядок призначення нарядів та звітність щодо них	98
Підготовка добового наряду	98
Розвід добового наряду	100
Обов'язки військовослужбовців добового наряду	100
Загальні положення	100
Черговий частини	101
Помічник чергового частини	104
Черговий контрольно-пропускного пункту	104
Помічник чергового контрольно-пропускного пункту	105
Черговий батальйону (підрозділів забезпечення військової частини)	106
Черговий роти	107
Днювальний роти.....	109
Черговий їдальні	110
Черговий фельдшер (санітарний інструктор) медичного пункту	111

Днювальний медичного пункту	113
Черговий штабу частини	113
Пожежний наряд	114
Черговий сигналіст-барабанщик	114

Розділ 8. Підйом за бойовою тривоною і збір	115
--	------------

ЧАСТИНА 3

БОЙОВЕ ЧЕРГУВАННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ В ПАРКАХ, ПІД ЧАС РОЗТАШУВАННЯ ВІЙСЬК НА ПОЛІГОНАХ ТА ЇХ ПЕРЕВЕЗЕННЯ	116
---	------------

Розділ 9. Бойове чергування	116
--	------------

Розділ 10. Внутрішня служба в парках	118
Загальні положення	118
Черговий парку	121
Днювальний парку	124
Механік-водій (водій) чергового тягача	124

Розділ 11. Особливості внутрішньої служби під час розташування військ на полігонах (у таборах)	125
Загальні положення	125
Розташування військової частини табором (у наметах)	126
Виклик чергових на лінію	127

Розділ 12. Особливості внутрішньої служби під час перевезення військ	128
Загальні положення	128
Начальник військового ешелону (команди)	130
Заступник начальника військового ешелону з бойового забезпечення	132
Заступник начальника військового ешелону з виховної роботи	133
Заступник начальника військового ешелону з постачання	134
Командир роти	134
Старший вагона (корабельного приміщення) з людьми	135
Черговий військового ешелону	135
Черговий роти	136
Днювальні вагона (корабельного приміщення) з людьми, салону літального апарата	136

Додаток 1. Положення про порядок складання Військової присяги	137
--	------------

Додаток 2. Положення про порядок вручення бойових прапорів військовим частинам Збройних Сил України, їх зберігання та утримання	139
--	------------

Додаток 3. Перелік військових звань Збройних Сил України	145
Додаток 4. Порядок розподілу поповнення, яке прибуло до військової частини	146
Додаток 5. Порядок вручення особовому складові озброєння, бойової та іншої техніки	146
Додаток 6. Порядок проведення опитування військовослужбовців	148
Додаток 7. Обладнання приміщень (місць) для несення служби добовим нарядом	149
Додаток 8. Листок нарядів	152
Додаток 9. Книга прийняття та здавання чергування	153
Додаток 10. Книга видачі зброї та боеприпасів.....	153
Додаток 11. Книга огляду (перевірки) озброєння, техніки та боеприпасів	154
Додаток 12. Записка про звільнення	155
Додаток 13. Книга обліку звільнених	155
Додаток 14. Книга запису хворих	156
Додаток 15. Книга запису відвідувачів	156
Додаток 16. Перелік написів на дверях приміщень, біля входів до будинків та опис їх оформлення	157
Додаток 17. Опис нагрудних знаків (нарукавних пов'язок) для чергових	159
Додаток 18. Правила розбивки табору	160
Додаток 19. Вимоги пожежної безпеки.....	162

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ДИСЦИПЛІНАРНИЙ СТАТУТ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ».....169

ДИСЦИПЛІНАРНИЙ СТАТУТ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ170

Розділ I. Загальні положення170

Розділ II. Заохочення175

Заохочення, які застосовують до солдатів (матросів), сержантів (старшин)	175
Права командирів (начальників) щодо застосування заохочень до підлеглих солдатів (матросів), сержантів (старшин)	176
Заохочення, які застосовують до прапорщиків (мічманів)	177
Права командирів (начальників) щодо застосування заохочень до підлеглих прапорщиків (мічманів)	178
Заохочення, які застосовують до офіцерів	178
Права командирів (начальників) щодо застосування заохочень до підлеглих офіцерів	179
Порядок застосування заохочень	179

Розділ III. Стягнення за порушення військової дисципліни	181
Дисциплінарні стягнення, які накладають на солдатів (матросів), сержантів (старшин)	183
Права командирів (начальників) накладати дисциплінарні стягнення на підлеглих солдатів (матросів), сержантів (старшин) строкової служби і служби за контрактом.....	185
Дисциплінарні стягнення, які накладають на прапорщиків (мічманів)	187
Права командирів (начальників) накладати дисциплінарні стягнення на підлеглих прапорщиків (мічманів)	187
Дисциплінарні стягнення, які накладають на офіцерів	188
Права командирів (начальників) накладати дисциплінарні стягнення на підлеглих офіцерів	189
Накладення дисциплінарних стягнень в особливих випадках.....	190
Порядок накладення дисциплінарних стягнень	191
Порядок виконання дисциплінарних стягнень	195

Розділ IV. Облік заохочень та дисциплінарних стягнень	196
--	------------

Розділ V. Про пропозиції, заяви та скарги	197
Додаток 1. Книга пошани військової частини (корабля).....	200
Додаток 2. Виключено	201
Додаток 3. Службова картка.....	201
Додаток 4. Журнал реєстрації пропозицій, заяв і скарг громадян.....	202

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СТАТУТ ГАРНІЗОННОЇ ТА ВАРТОВОЇ СЛУЖБ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ»	203
--	------------

СТАТУТ ГАРНІЗОННОЇ ТА ВАРТОВОЇ СЛУЖБ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	204
--	------------

Загальні положення	204
---------------------------------	------------

ЧАСТИНА I ГАРНІЗОННА СЛУЖБА	207
--	------------

Розділ 1. Військові службові особи гарнізону, начальник органу управління служби правопорядку в гарнізоні та їх обов'язки	207
Загальні положення	207
Начальник гарнізону	208
Заступник начальника гарнізону	211
Заступник начальника гарнізону з виховної роботи	212

Заступник начальника гарнізону з тилу	213
Помічник начальника гарнізону з правової роботи	214
Начальник зв'язку гарнізону	215
Начальник квартирно-експлуатаційної частини гарнізону	215
Начальник фінансово-економічної служби гарнізону	216
Начальник медичної служби гарнізону	217
Начальник служби ветеринарної медицини гарнізону	219
Начальник служби радіаційного, хімічного, біологічного захисту – начальник служби екологічної безпеки гарнізону	221
Начальник служби пожежної безпеки гарнізону	221
Військовий диригент гарнізону	222
Начальник органу управління Служби правопорядку в гарнізоні	223
Заступник (помічник) начальника органу управління Служби правопорядку в гарнізоні	229
Начальник гауптвахти Служби правопорядку	229
Військовий комендант на транспорті	231
Старший військового містечка	232
Розділ 2. Чергування в гарнізоні	232
Загальні положення	232
Черговий варт і його помічник	233
Патрулювання в гарнізоні	236
Черговий підрозділ гарнізону	242
Розділ 3. Гарнізонні заходи з участю військ	243
Паради військ	243
Почесні варті	243
Віддання військових почестей під час поховання	244
Покладання вінків до пам'ятників і могил воїнів	245
Залучення військ для боротьби з пожежами, стихійним лихом	246
ЧАСТИНА II	
ВАРТОВА СЛУЖБА	247
Розділ 4. Загальні положення	247
Охорона та оборона об'єктів	248
Озброєння варт	251
Пароль.....	253
Розділ 5. Наряд і підготовка варт	254
Наряд варт	254
Підготовка варт	258

Розділ 6. Несення вартової служби	260
Розвід варт	260
Зміна варті	262
Зміна чатових	266
Внутрішній порядок у вартах	268
Допуск до вартового приміщення та до об'єкта	270
Перевірка варт	271
Дії варті у разі нападу на об'єкти, які охороняються, під час стихійного лиха та пожежі	272
Застосування фізичної сили та зброї особовим складом варті	273
Розділ 7. Права та обов'язки осіб варті	274
Начальник варті	274
Особливі обов'язки начальника варті з охорони Бойового Прапора військової частини (з'єднання)	277
Особливі обов'язки начальника чергової зміни на гауптвахті	278
Особливі обов'язки начальника варті з охорони штабів, пунктів управління та установ	280
Помічник начальника варті	280
Розвідний	281
Чатовий	282
Водій транспортного засобу	285
Вивідний	286
Розділ 8. Використання для охорони об'єктів технічних засобів охорони	286
Загальні положення	286
Особливі обов'язки посадових осіб варті з охорони об'єктів, обладнаних технічними засобами охорони.	
Особливі обов'язки начальника варті	289
Особливі обов'язки оператора технічних засобів охорони	290
Особливі обов'язки помічника начальника варті з технічних засобів охорони	291
Розділ 9. Особливості організації і несення вартової служби в окремо розташованих підрозділах та під час перевезення військ і вантажів	292
Патрульна служба з охорони окремо розташованих підрозділів	292
Охорона озброєння і техніки під час перевезення військ	294
Охорона військових вантажів під час перевезення	295
Додаток 1. Приблизне розміщення та обладнання будинку (приміщення) органу управління Служби правопорядку в гарнізоні	299

Додаток 2. Порядок обліку військовослужбовців, які перебувають у відпустці та у відрядженні.	302
Книга обліку військовослужбовців, які перебувають у відпустці або у відрядженні	303
Додаток 3. Приблизне обладнання вартового приміщення	303
Додаток 4. Територія об'єкта і обладнання поста	306
Додаток 5. Розклад варт	307
Додаток 6. Відомість гарнізонного (добового) наряду	309
Додаток 7. Табель постів	310
Додаток 8. Розклад постів	311
Додаток 9. Разове посвідчення на право перевірки варті	312
Додаток 10. Книга обліку запасу бойових набоїв варті	313
Додаток 11. Форма допуску для розпечатування об'єкта	314
Додаток 12. Про гауптвахту	315
Додаток 13. Положення зброї у чатового на посту	333
Додаток 14. Вартова форма одягу	333
Додаток 15. Розпізнавальні сигнальні вогні на транспортному автомобілі варті	334
Додаток 16. Журнал обліку роботи технічних засобів охорони варті	335
Додаток 17. Охорона об'єктів із застосуванням вартових собак	336
Додаток 18. Порядок віднарядження почесних ескортів, організації похорону військовослужбовців та участі в ньому військових підрозділів	337

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СТРОЙОВИЙ СТАТУТ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ».....341

СТРОЙОВИЙ СТАТУТ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ342

Розділ I. Загальні положення342

1. Строї та управління ними342
2. Обов'язки військовослужбовців перед шиккуванням і в строю346

Розділ II. Стройові прийоми і рух без зброї та із зброєю347

1. Стройові прийоми і рух без зброї347
- Стройове положення347
- Повороти на місці347
- Рух.....348
- Повороти під час руху349
2. Стройові прийоми і рух із зброєю350
- Стройове положення із зброєю350

Виконання прийомів із зброєю на місці	350
Повороти та рух із зброєю	353
Виконання прийомів з карабіном під час руху	354

Розділ III. Виконання військового вітання, вихід із строю, повернення у стрій та підхід до начальника	355
1. Виконання військового вітання	355
2. Вихід із строю, повернення у стрій. Підхід до начальника та відхід від нього	360

Розділ IV. Строї відділення, взводу, роти, батальйону та полку в пішому порядку	362
1. Строї відділення	362
Розгорнутий стрій	362
Похідний стрій	365
Виконання військового вітання у строю на місці та під час руху	366
2. Строї взводу	367
Розгорнутий стрій	367
Похідний стрій	368
Виконання військового вітання у строю на місці та під час руху	369
3. Строї роти	370
Розгорнутий стрій	370
Похідний стрій	370
Виконання військового вітання у строю на місці та під час руху	371
4. Строї батальйону	372
Розгорнутий стрій	372
Похідний стрій	373
Виконання військового вітання у строю на місці та під час руху	373
5. Строї полку	374
Виконання військового вітання у строю на місці та під час руху	375

Розділ V. Строї взводу, роти, батальйону та полку на машинах	375
1. Загальні положення	375
2. Строї взводу	379
3. Строї роти	379
4. Строї батальйону	380
5. Строї полку	380
6. Виконання військового вітання	381

Розділ VI. Стройовий огляд роти, батальйону та полку	382
1. Загальні положення	382
2. Стройовий огляд у пішому порядку	382

Огляд роти	382
Огляд батальйону	385
Огляд полку	386
Стройовий огляд на машинах	387

Розділ VII. Положення Бойового Прапора військової частини

у строю, його винесення та віднесення	388
Загальні положення	388
Положення Бойового Прапора в строю	388
Порядок винесення та віднесення Бойового Прапора	389

Розділ VIII. Дії військовослужбовців, підрозділів і військових частин,

які беруть участь у парадах і почесних вартах	392
1. Паради військ	392
Загальні положення	392
Зустріч військами командувача параду і особи, яка приймає парад	393
Проходження військ урочистим маршем	394
2. Почесні вarti	396

Додаток 1. (Таблиця відсутня)	398
Додаток 2. (Таблиця відсутня)	398
Додаток 3. Стройова записка.....	398
Додаток 4. Опис черезплічника для носіння Бойового Прапора.....	399
Додаток 5. Правила для ротних сигналістів-барабанщиків	399

Офіційне видання

ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВІ СТАТУТИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Станом на 15 березня 2018 року

Відповідальний за випуск *В. А. Прудников*

Коректор *М. М. Поточняк*
Комп'ютерна верстка *О. А. Федосєєвої*

Підписано до друку з оригінал-макета 15.03.2018.
Формат 60×84 1/16. Папір газетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 25,21. Ум. друк. арк. 23,95. Вид. № 1874.
Тираж 60 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
Україна, 61002, Харків, вул. Чернишевська, 80а
Тел./факс (057) 716-45-53
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ТОВ «ПРОМАРТ»
Тел. (057) 717-28-80